

מקור המאמר בזהר פרשת יתרו דף פח ע"ב

בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא, בְּסְעוּדַתָּא תְּנִינָא, כְּתִיב (ישעיה נח)
אֲזַ תִּתְעַנֵּג עַל יי'. עַל יי' וְדָאִי. דְּהֵהוּא
שַׁעְתָּא אֲתַגְלִיא עֲתִיקָא קַדִּישָׁא, וְכִלְהוּ עַלְמִין
בְּחֻדְוֹתָא, וְשְׁלִימוּ וְחֻדְוֹתָא דְעֲתִיקָא עַבְדִּינֵן,
וּסְעוּדַתָּא דִּילִיהּ הוּא וְדָאִי.

בְּסְעוּדַתָּא תְּלִיתָא דְשַׁבְּתָא, כְּתִיב וְהֵאֲכִלְתִּיךְ
נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ. דָּא הִיא סְעוּדַתָּא
דְּזַעִיר אֲפִין, דְּהָוִי בְּשְׁלִימוּתָא. וְכִלְהוּ שִׁיתָא יוֹמִין,
מֵהָהוּא שְׁלִימוּ מִתְּבָרְכֵן. וּבְעֵי בַר נָשׁ לְמַחְדֵי
בְּסְעוּדַתִּיהּ, וְלֹא שְׁלָמָא אֵלִין סְעוּדַתִּי, דְּאִינוּן
סְעוּדַתִּי מְהִימְנוּתָא שְׁלִימְתָא, דְּזֹרְעָא קַדִּישָׁא
דְּיִשְׂרָאֵל, דִּי מְהִימְנוּתָא עֲלָא, דְּהָא דִּילְהוּן הִיא,
וְלֹא דְעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. וּבְגִינֵי
כֶּךָ אָמַר, (שמות לא) בִּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

תָּא חֲזִי, בְּסְעוּדַתִּי אֵלִין, אֲשֶׁתְּמוּדְעוּן יִשְׂרָאֵל,
דְּאִינוּן בְּנֵי מִלְכָּא. דְּאִינוּן מֵהִיכְלָא
דְּמִלְכָּא, דְּאִינוּן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, וּמֵאֵן דְּפָגִים
חַד סְעוּדַתָּא מְנִיְהוּ, אַחֲזִי פְגִימוּתָא לְעִילָא,

נודעים ישראל שהם בני המלך ושהם בני האמונה, ומי שפוגם סעודה אחת מהם, מראה פגם למעלה, ומראה את עצמו שאינו מבני המלך העליון, שאינו מבני

בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, בְּסְעוּדָה
הַשְּׁנִיָּה כְּתוּב אֲזַ תִּתְעַנֵּג עַל
ה'. עַל ה' וְדָאִי. שְׁאוּתָהּ
שָׁעָה נִגְלָה הַעֲתִיק הַקָּדוֹשׁ,
וְכֹל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׂמְחָה,
וְהַשְּׁלָמוֹת וְהַחֻדוֹה שֶׁל
הַעֲתִיק אָנוּ עוֹשִׂים, וְזוֹהִי
סְעוּדַתּוֹ וְדָאִי.

בְּסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית שֶׁל
שַׁבָּת כְּתוּב וְהֵאֲכִלְתִּיךְ נַחֲלַת
יַעֲקֹב אָבִיךָ. זוֹהִי הַסְעוּדָה
שֶׁל זַעִיר אֲנָפִין שֶׁהוּא
בְּשְׁלָמוֹת. וְכֹל שֵׁשֶׁת הַיָּמִים
מֵאוּתָהּ שְׁלָמוֹת מִתְּבָרְכִים.
וְצָרִיךְ אָדָם לְשַׂמַּח בְּסְעוּדַתּוֹ
וְלֵהַשְׁלִים הַסְעוּדוֹת הַלְלוּ,
שֶׁהֵן סְעוּדוֹת הָאֱמוּנָה
הַשְּׁלָמָה שֶׁל זֶרַע קָדוֹשׁ שֶׁל
יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָאֱמוּנָה הָעֲלִיּוֹנָה
הִיא שְׁלֵהֶם וְלֹא שֶׁל עַמִּים
עוֹבְדֵי עֲבוּדַת כּוֹכְבִים
וּמְזֻלוֹת. וּמִשּׁוּם כֶּךָ אָמַר,
(שמות לא) בִּינִי וּבֵין בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל.

בֹּא וּרְאֵה, בְּסְעוּדוֹת הַלְלוּ

היכל המלך, ושאינו מזרע קדוש של ישראל, ונותנים עליו חמר של שלשה דברים - דין הגיהנם וכו'.

ובא ראה, בכל שאר הזמנים והחגים צריך אדם לשמח ולשמח את העניים, ואם הוא שמח לבדו ולא נותן לעניים - ענשו רב, שהרי לבדו שמח, ולא נותן שמחה לאחר. עליו כתוב (מלאכי ב) וזריתי פֶּרֶשׁ עַל פְּנִיכֶם פֶּרֶשׁ חֲגִיכֶם. ואם הוא שמח בשבת, אף על גב שלא נותן לאחר - לא נותנים עליו ענש כבשאר הזמנים והחגים, שכתוב פֶּרֶשׁ חֲגִיכֶם. אִמַּר פֶּרֶשׁ חֲגִיכֶם, וְלֹא פֶּרֶשׁ שַׁבְּתֵיכֶם. וְכָתוּב (ישעיה א) חֲדָשִׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם שָׁנְאָה וְנַפְשִׁי. וְאֵלֹו שַׁבַּת לֹא אָמַר.

ומשום כך כתוב ביני ובין בני ישראל. ומשום שכל האמונה נמצאת בשבת, נותנים לאדם נשמה אחרת, נשמה עליונה, נשמה שכל השלמות בה, כדגמת העולם

הבא. ומשום כך נקראת שבת. מה זה שבת? שם של הקדוש ברוך הוא, שם שהוא שלם מכל צדדיו.

ואחזי גרמיה דלאו מבני מלכא עלאה הוא, דלאו מבני היכלא דמלכא הוא דלאו מזרעא קדישא דישראל הוא. ויהבין עליה חומרא דתלת מלין, דינא דגיהנם וגו'.

ותא חזי, בכלהו שאר זמנין וחגיגין, פְּעִי בַר נֶשׁ לְחַדִּי, וְלִמְחַדִּי לְמִסְכְּנִי. וְאִי הוּא חַדִּי בְּלַחֲדוּי, וְלֹא יְהִיב לְמִסְכְּנִי, עוֹנֵשִׂיה סָגִי, דְהָא בְּלַחֲדוּי חַדִּי, וְלֹא יְהִיב חֲדוֹ לְאַחְרָא. עָלִיה כְּתִיב, וְזֵרִיתִי פֶּרֶשׁ עַל פְּנִיכֶם פֶּרֶשׁ חֲגִיכֶם. וְאִי אִיהוּ בְּשַׁבְּתָא חַדִּי, אִף עַל גַּב דְּלֹא יְהִיב לְאַחְרָא, לֹא יְהִיב עָלִיה עוֹנֵשִׂא, כְּשֵׁאר זְמַנִּין וְחַגִּין, דְּכְתִיב פֶּרֶשׁ חֲגִיכֶם. פֶּרֶשׁ חֲגִיכֶם קָא־מַר, וְלֹא פֶּרֶשׁ שַׁבְּתֵיכֶם. וְכְתִיב (ישעיה א) חֲדָשִׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם שָׁנְאָה וְנַפְשִׁי. וְאֵלֹו שַׁבַּת לֹא קָא־מַר.

ובגניי כך כתיב, ביני ובין בני ישראל. ומשום דכל מהימנותא אשתכח בשבתא, יהבין ליה לבר נש נשמתא אחרא, נשמתא עלאה, נשמתא דכל שלימו בה, כדווגמא דעלמא דאתי. ובגניי כך אקרי שבת. מהו שבת. שמא דקודשא ברין הוא. שמא דאיהו שלים מכל סטרוי.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי כִּף הוּא. אוֹי לְאָדָם שְׁלֹא מְשָׁלִים אֶת שְׂמֵחָה הַמְּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ. וּמַהִי שְׂמֵחָתוֹ? אֵלּוּ שְׁלֹשׁ הַסְּעוּדוֹת שֶׁל הָאָמוּנָה, סְעוּדוֹת שְׂאֵבְרָהֶם יִצְחָק וַיֵּעֲקֹב כְּלוּלִים בָּהֶם, וְכֻלָּם שְׂמֵחָה עַל שְׂמֵחָה, אָמוּנָה שְׁלֵמָה מְכֹל צְדָדָיו.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי כִּף הוּא. וְוִי לִיָּה לְבַר נָשׁ, דְּלֹא אֲשָׁלִים חֲדוּוֹתָא דְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא. וּמֵאֵן חֲדוּוֹתָא דִּילִיָּה. אֵלּוּן תְּלַת סְעוּדָתִי מְהִימְנוּתָא. סְעוּדָתִי דְּאֵבְרָהֶם יִצְחָק וַיֵּעֲקֹב כְּלִילָן בְּהוּ. וְכֻלְהוּ חֲדוּ עַל חֲדוּ מְהִימְנוּתָא שְׁלִימוּתָא, מְכֹל סְטְרוֹי.

שְׁנֵינוּ, בַּיּוֹם הַזֶּה מִתְעַטְּרִים הָאֲבוֹת, וְכֻלָּ הַבָּנִים יוֹנְקִים, מַה שְּׂאִין פֶּן בְּכֹל שְׂאֵר הַחֲגִים וְהַזְּמַנִּים. בַּיּוֹם הַזֶּה רְשָׁעֵי הַגִּיהֶנֶם נָחִים. בַּיּוֹם הַזֶּה כָּל הַדִּינִים נִכְפָּים וְלֹא מִתְעוֹרְרִים בְּעוֹלָם. בַּיּוֹם הַזֶּה הַתּוֹרָה מִתְעַטְּרַת בְּעִטְרוֹת שְׁלֵמוֹת.

תָּאנָא, בְּהַדִּין יוֹמָא מִתְעַטְּרִין אַבְהֵן, וְכֹל בְּנֵין יִנְקִין, מַה דְּלֹאוּ הָכִי בְּכֹל שְׂאֵר חֲגֵין וְזַמְנֵין. בְּהַדִּין יוֹמָא, חֵיִיבֵיא דְּגִיהֶנֶם גַּיְיָחִין. בְּהַדִּין יוֹמָא, כֹּל דִּינֵין אֲתַכְפִּיין, וְלֹא מִתְעַרִין בְּעַלְמָא. בְּהַדִּין יוֹמָא אוֹרֵייתָא מִתְעַטְּרָא בְּעִטְרֵין שְׁלִימֵין.

ספר אור הזוהר (עמוד 79)

– פֶּרֶק אַ עֲנָף א' –

מַעֲלַת אֲמִירַת הַזּוֹהַר וְהַתְּקוּנִים אֶפְלוּ בְּלִי הַבְּנָה

טז) עֵקֶר לַמּוֹד בְּפִנְיֵימִיּוֹת הַתּוֹרָה יִהְיֶה שְׂתִישׁוּג הָאָרְהָ וְחִיּוֹת אֱלֻקִּית בְּנַפְשָׁךְ בְּעַת לַמּוֹדָךְ וּבְכֹל הַיּוֹם, וְלֹא שְׂתַהֲיָה מְקַבֵּל אוֹ חוֹקֵר

עֵקֶר לַמּוֹד בְּפִנְיֵימִיּוֹת הַתּוֹרָה יִהְיֶה שְׂתִישׁוּג הָאָרְהָ וְחִיּוֹת אֱלֻקִּית בְּנַפְשָׁךְ בְּעַת לַמּוֹדָךְ וּבְכֹל הַיּוֹם, וְלֹא שְׂתַהֲיָה מְקַבֵּל אוֹ חוֹקֵר וְכוּ'. וְלַפְעָמַיִם הָאֵדָם הוּא בְּקַטְנוֹת הַשִּׁכְלָה, לֹא יִפְטֹר אֶת עַצְמוֹ מִכְּלוּם כִּי זֶה מִיּוֹנָת וְכוּ' וְאִז עֻקִּימַת שְׂפָתָיו הוּדָה מַעֲשֶׂה וּמַלְכָּא שְׂכִיב עַל אֲבָנִים וְאוֹתִיוֹת כְּמוֹ שֶׁהָיוּ.

(היכל הברכה דברים דף רח:)

טז) מִי שְׁלֹא רָאָה אוֹר הַזּוֹהַר מִתּוֹקִים מְדַבֵּשׁ, לֹא רָאָה מְאֹרוֹת מִיָּמָיו וְלֹא טַעַם טַעַם הַתּוֹרָה – וְעוֹד שֶׁהוּא מְטַהֵר הַנַּפֶּשׁ וּמְזַכֵּכָה – אֶפְלוּ אֲמִירָה בְּעַלְמָא מִן הַשְּׂפָתַיִם סְגֻלָּה וְתַקּוּן הַנַּפֶּשׁ מְאֹד – וּבְפֶרֶט סֵפֶר הַתְּקוּנִים שֶׁהֵם תְּקוּנֵי הַנַּפֶּשׁ מִמֶּשׁ מְכֹל פְּגָם וְסִיג וְחֻלְאֵת עַל פֶּן בְּנֵי וְאֲחֵי תַרְגִּילוּ עִצְמוֹתָם לְלַמֵּד בְּדַבְרֵי הַזּוֹהַר וְהַתְּקוּנִים בְּשִׂקְיָהּ, וּמִי שְׁלֹא רָאָה אוֹר הַזּוֹהַר מִתּוֹקִים מְדַבֵּשׁ, לֹא רָאָה מְאֹרוֹת מִיָּמָיו וְלֹא טַעַם טַעַם הַתּוֹרָה, וְעוֹד שֶׁהוּא מְטַהֵר הַנַּפֶּשׁ וּמְזַכֵּכָה, אֶפְלוּ אֲמִירָה בְּעַלְמָא מִן הַשְּׂפָתַיִם סְגֻלָּה וְתַקּוּן הַנַּפֶּשׁ מְאֹד, וּבְפֶרֶט סֵפֶר הַתְּקוּנִים שֶׁהֵם תְּקוּנֵי הַנַּפֶּשׁ מִמֶּשׁ מְכֹל פְּגָם וְסִיג וְחֻלְאֵת.

(הקדמת ספר עצי עדן מקאמאראנא וזרוננו לברכה)

יז) סִימָן לְמֶרְהָ שְׁחוּרָה, שְׂאִין לוֹ חֶשֶׁק לְלַמֵּד בְּסֵפֶר הַזּוֹהַר

סִימָן לְמֶרְהָ שְׁחוּרָה: (א) שְׂאִין לוֹ חֶשֶׁק לְעֻלוֹת לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל. (ב) שְׂאִין לוֹ חֶשֶׁק לְלַמֵּד בְּסֵפֶר הַזּוֹהַר, רַק לְלַמֵּד לְשֵׁם מַצּוּהָ. (ג) כְּשֶׁשׁוּמַע דְּבַר אֵין יָכוֹל לְעַבְדָּ בּוֹ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ (זֶה לְשׁוֹנוֹ: עַר הָעֵרֶט אֶזְאֵר קַעַן עַר דְּעַרְמִיט גַּיִט גַּיִן – הוּא שׁוּמַע דְּבַר וְאִינוּ יָכוֹל לְלַבֵּת עִם זֶה).

(מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריין זצ"ל, קונטרס י' אות כ"ט)